

Szerkesztői iroda
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház),
hová a lap szellemi részét megillető közle-
mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 korona.
Negyedévre	8 korona.
Egy hóra	3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden nap, kivéve a vasár- és
ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza

Bánffy Dezső győzelme.

Kolozsvár, jun. 1.

(s) Bánffy Dezső báró szegedi győzelmének nagy és fontos jelentősége van. Ez a győzelem igazolja azt a hitünket és meggyőződésünket, a mit már többször hangsúlyoztunk, hogy a magyar nemzet megunta már a Kossuth-féle párt elvi opponálását, ideális ellenzékeskedését és olyan ellenzékot óhajt, amelyiket mindenütt ott lásson, ahol a nemzet érdekeiről van szó, ha mindjárt delegációknak is hívják azt az intézményt. Olyan ellenzékotl remél a nemzet eredményt, amely az elvi tiltakozáson túl a tettek mezejére lép és elfoglal minden talpalatnyi tért, melyen a nemzet érdekeinek bármily parányi védelmet nyújthat.

Ugron Gábor és hívei ilyen ellenzék alakulása felé tették meg az első lépést, mikor elhatározták, hogy a delegációba bemennek. Ilyen alapon küzdöttek, mikor a Tisza István többségével szemben a 67-es törvények megtartása és végrehajtásáért harcoltak a végkimerülésig a Kossuth-párt leszerelésé után. De ezt akisellenzéki töredéket a hivatalos üldözés és a rendszeresen folytatott rágalom gyöngítette meg, minék következtében eredményes akciót nem folytathatott.

A nemzet tehát látta és látja ma is, hogy az országban a meglevő ellenzéki pártok életképessége teljesen problematikus. Ösztönszerűleg érzi, hogy a kormányhatalom jogfelad és elnyomó politikájával szemben új ellenzékre van szükség, a mely az ideális opponálás üresen puffogó fegyvere helyett végre realis eszközökkel vegye fel a harcot egy olyan politika ellen, a mely 36 esztendőn keresztül a nemzet álmításával és félrevezetésével az osztrák politikai érdeket szolgálta.

Mikor Bánffy Dezső báró férfias bátorsággal és nyíltsággal beismerte, hogy az a politika, a melyet mint miniszter követett, végzetes a nemzeti fejlődésre és végzetes a nemzeti életre, nem volt oka többé egyetlen becsületes magyar embernek sem arra, hogy multjátér vonja felelősségre. Ellenkezőleg öröndenünk kellett, hogy akadt egy miniszterelnök, a ki a magas polcon szerzett összeköttetését nem arra használta fel, hogy nagy fizetés mellett hivatalt vállalon, ordókat aggasson a mellére és a lakájok csoportjában hencszegjen, hanem egy nemzetet és hazáját híven szerető férfi bátorságával arra vállalkozik, hogy törvényes alapon a nemzet jó ügyét, a nemzet fejlődését és előrehaladását szolgálja.

Bánffy Dezső szegedi győzelme mindenestre sok és nevezetes tanulságot rejt magában. A kormánypárt vereségét, a Kossuth Ferencz-féle függet-

lenségi párt pedig megsemmisülést szenvedett. Az a szégyenletes kisebbség, mely a leszerelő függetlenségi párt hívének vallotta magát, ma már az ország legnagyobb részében, nem örvend nagyobb népszerűségnek, mint Szegeden. A leszerelő függetlenségi párt ezután mint hivatalos ellenzék szerepelhet csakis és a kormány kegyes engedelmeiből kap mandátumot, mivel a nemzet bizalmát teljesen elvesztette.

Hiszen láttuk azt, hogy a nemzeti küzdelem idejében, mennyi lelkesedéssel, mennyi elszántsággal állott talpra a nemzet, hogy támogassa a függetlenségi pártot, és — fájdalom — látnunk kellett az is, hogy minden elfogadható indok nélkül, miként vonult félre a vezérkar különösen, a félig nyert csata színhelyéről. Ilyen ellenzék többé nem képes fegyújtania nemzet lelkesedését programja mellett, mert sem az akarat erejében, sem a képességében, sem a tántoríthatatlanságában bízni nem lehet. A szegedi példa a Kossuth Ferencz féle leszerelő párt „memento mori”-ja, — mig a Szederkényi csoportnak azt az álláspontját igazolja, hogy az ellenzéki akciót realis alapra kell helyezni.

Mi a Bánffy báró zászlóbontását kezdettől fogja rokonszenves figyelemmel kísértük, a minthogy rokonszenvvel kísértünk minden olyan törekvést, a mely hitünk szerint ennek a végig alázott, jogaitól kifosztott és az anyagi bukás szélére juttatott nemzetnek segítségére, megmentésére sitett. A Bánffy Dezső programja jó és helyes, mert első sorban arra kell törekednünk, hogy az osztrák bérlet kizsákmányoló rendszerét rázzuk le a nyakunkról. A gazdasági önállóság a nemzeti vérkeringést frissíti fel és a nemzet számára oldja fel azokat az erőket, a melyek eddig idegen érdekek szolgálatában állottak. Ez a program arra van hivatva, hogy hazánkat kiemelje abból a megalázott helyzetből, hogy úgy szerepeljen, mint meghódított tartomány, mint Ausztriának a gyarmata.

Szomorúsággal láttuk, hogy a Kossuth-féle leszerelő párt olyan helyrehozhatatlan határozottsággal rugta ki lábait alól a talajt és bizony a nemzet méltán kesergett az ellenzéki pártok szét-darabolása, torzsalkodása felett. Ugy tűnt fel nekünk, hogy a forumon is immár a közügyek föl a személyes ügyek kerekedtek s az ellenzéki pártok akciója többé eredményt el nem ér, mivel egységes működést biztosítani nem lehet. Csak természetesnek találjuk, ha ilyen ellenzéki viszonyok mellett a nemzet tömegesen tolul Bánffy zászlója alá, a hol hite és reménye szerint nemzeti létének biztosítékait megtalálja.

A szegedi győzelem pedig örövendünk azért, mert azt látjuk, hogy a nemzet ereje még nem törött meg vég-

képen és szembe tud nézni a hatalmi erőszakkal is. Örövendünk, mert bizonyosságát látjuk annak is, hogy a hazafias meggyőződést és lelkesedést sem elnyomni, sem megfélemlíteni sem megfizetni nem lehet mindenütt. E győzelemből reményt meritünk arra, hogy sokat szenvedett hazánkat fiainak becsületes lelkesedése megfogja óvni a végpusztulástól.

Gróf Apponyi Albert beszámolója. Gróf Apponyi Albert végleges megalapodás szerint június 12-én mondja el Jászberényben választói előtt beszámoló beszédét. Gróf Apponyi Albert 10-én érkezik Eberhardról Budapestre s 12-én reggel a 7 óra 10 perczkor indul gyorsvonattal a keleti pályaudvarról Jászberénybe utazik. Utjára elkíséri Sággy Gyula, gróf Batthyány Tivadar és még vagy tizenötön képviselőtársai közül.

Nemzeti népiskola.

Régi vágya, jogos óhajta az öntudatra ébredt nemzeteknek, hogy az iskola, mely hivatva van a legalsóbb néprétegek gyermekeit is befogadni, azoknak az életfontartására legszükségesebb, mondhatjuk nélkülözhetetlen ismereteket megadni, minden izében nemzeti és magyar legyen. Nagyön igaz, reánk magyarokra meg épen rendkívül tanulságos azon axioma, hogy mustad meg iskolátat s megismerem általa a nemzetet a maga erőnyeivel és hibáival. És mégis mit tapasztalunk, azt, hogy a hazánkban fönntartott népiskolák, még az államiak sem képesek a fönnt említett igazságot elérni, azt valóra váltani. A nemzetiiségi vidékeken még a legtöbb idegen nyelvű népiskola fönnull, a nemzetiiségi képviselő felekezete még mindig a maguk külön módjuk és módszerük szerint tanítanak, téves tanokat hirdetnek hazánkról s nekünk nincs semmi módunk, semmi eszközünk, hogy ezeket a sokszor tulzó eljárásokat megtoroljuk, mert az autonómia az a bő köpenye, mely alatt sok minden megfér s a mely alá tekinteni még a kormánynak sincs joga, ha csak nem olyan együgyűen csinálják a dolgot, hogy államellenes eljárásért felelősségre lehessen őket vonni.

A népiskola nálunk még fogelfrei, mindenkinek jogában áll, ha úgy tetszik, népiskolát felállítani s a fönntartó maga határozhatja meg meg iskolájának tannyelvét s elég, ha papiron szerepel a törvény által megállapított óraszámban a magyar, a hazai nyelv. Igen sokszor tapasztaljuk ma is, ha nemzetiiségi iskolába lépünk, hogy ott a magyar nyelv mellő helyet nem talál az órandben, hanem a délelőtti utolsó, vagy a délután 3-tól 4-ig való órákat használják, a mikor épen el nem mulasztható, a hazai nyelv tanítására, s micsoda tanítás ez, a tanító igen sokszor maga is csak töri a nyelvet, sem kedve, sem elegendő tudása nincsen a magyar nyelvben, ki csak robott,

napszamos munkának tekinti a magyar nyelv tanítását, mely csak fölösleges munka a többi tanítás után. Általánosan ismertek e bajok, s mégis csak beszélünk, tanakodunk, megállapítjuk, hogy a helyzet tarthatatlan, keressük a segítés módját és eszközeit s azután elmulik a gyűlés s marad minden a régi ben.

A tett halála a sok beszéd, az okosdás, ez a mi legnagyobb bajunk, ismerjük a bajt, de tenni nem tudunk, mintha zsidabság szállotta volna meg akarat erőnköt, karunkat, tehetetlennékké lettünk. Az emberek legszébb erőnye, az igazi jó cselekedet nálunk mindinkább vásári zajjá lesz, nem tartjuk kötelességünknek önmagunk, hazánk és a nemzetiségekre egyaránt, hogy szét-daraboltságunknak véget vetni igyekezzünk s részeltessük a hazánkban élő minden polgárt a magyar, nemzeti műveltség áldásaiban. Tehát helytelen, nem tördöm volt eddigi évezredes eljárásunk, egy évezrednek mulasztásait kell pótolnunk s megmutatnunk, hogy mi, mint egységes, minden izében nemzeti, magyar és kultur, állam részt veszünk a művelt nemzetek szellemi táborában, hogy megcázfoljuk tetteikkel a tulzó nemzetiiségi, főleg oláh és szász lapoknak azon hencze-gését, hogy daczára az állam és állami iskolák nemzeti irányu erőlködéseinek 1879. óta nem voltak képesek egy nemzetiiségi községet is magyarrá tenni, magyarosítani, sőt, még azt sem érték el, hogy a nemzetiiségi községekben a magyar szó általánosabb, használtabb legyen az eddiginél.

A nemzetiiségek dicsekedése szószőrint igaz, sajnos tapasztalatot vesszük e sorokból s önmagunk gyálmoltalansága kell, hogy a vért arcunkba kergetse, tette késztesen minket. Az első és legfőbb kellék erre, hogy vessünk véget az egyházak mindenhatóságának a tanügy terén, ismerjük el az egyházak helyes működését az iskola ügyben a multa, de mivel ma az állam a közérdek 90 esetben 100 közül nem kvadrál az egyházzal, de semmiképen nem a nemzeti egyházakkal, azért fokozatosan, mondjuk 10 év alatt beszűntetendők lennének a felekezeti iskolák s a megteleőket átvénné az állam s ez az idő elegendő is volna, hogy azok a tanítók és tanárok, kik még a magyar nyelvet, ezen idő alatt sem sajátították el, nyugdíjaztassanak. Az iskolában, kezdve a népiskola 1 osztályán kell megkezdendünk a nemzeti nyelv, magyar nemzeti érzés és gondolkodás elsajátítását, hogy mára zsenge gyermek tanulja meg, hogy itt ezen a darab földön, a melynek Magyarország a neve, min-dennek magyarnak kell lennie s ezt csak úgy érhetjük el, hogy ha megtitjuk, hogy az iskolában a növendékek másképen, mint magyarul beszéljenek, ha nem engedünk más iskolát állítani, mint magyar tannyelvűt sha mindazokat, kik hibásan beszélnek nyelvünket hivatalba nem alkalmazzuk s az idegen nyelven beszélő földmivestől, iparostól, kereskedőtől nem vásárolunk.

Ezek az ajánlott módzatok sokaknak radikálisnak tetszenek, de a kísérletezés, a gyöngeség, elhanyagolás ezen a téren egyet

jelent a halállal. Hadd végezzünk egyszer e téren okvetlenül szükséges alapos munkát s ne engedjük, hogy a tehetetlenség kóros bántalma terjedjen s elpusztítson. A mai zűllött politikai viszonyainknak is a folytonos parirozás fölfelé s a nemzetiségekkel az oka s ha tovább haladunk ezen a gyönyörű uton, talán akkor fogunk fölbredni, mikor már menteni valónk nem lesz, mikor a jármot lerázni nem lesz sem erőnk, sem akarattunk. A mai iskolázásnak ezer bajai között egyik legnagyobbika éppen az, hogy csak tanit valamit, de a helyes, nemzeti irányu akarat-erőt, a megalkuvást nem ismerő hazaszeretet, nyíltságot, őszinte bátorságot és jellemet nem tudja kifejleszteni s megtörni azt a legnagyobb vesszélyt, mely abban rejlik, hogy ma az emberek 99 százaléka a pénzért és érdekért mindent feláldoz. De maga az iskola mindent nem tehet, a társadalomból azoknak, kik érzik, hogy lelkiükben van még akarat-erő, kik tudnak még lelkesedni a nemzeti ideálókért pénz nélkül, segítségül kell jönnök.

Kevesen leszünk, előre is látom, az ut, melyet meg kell törtünk, telve van veszélyes ellenségekkel, kik minden lépten-nyomon elveszéssel fenyegetnek, de azért küzdenünk kell kitartóan, lelkesedéssel, mert egy kicsiny, bátor, céljajért nemzeti irányban működő csapat az érdekhajhászok százezereit képes legyőzni, megfélemlíteni, a maga részére megnyerni.

Az iskolában legyen a kezdet, a társadalomban a folytatás, mindenki, ki érez magában a szent ügyre hivatottságot, egyesület alkotása nélkül is kezdje meg ily irányu munkásságát s az eredmény el nem maradhat.

A háboru.

A borzasztó kincsuí ütközetről nem érkeztek újabb részletek. Az eddig érkezett táviratok nem számolnak be, hogy milyen volt a győzelem hírének hatása Tokioban, illetve a vereség Pétervárott. Az orosz lapok inkább Port-Arthur bevehetlenségét éneklik meg mindenféle variációban. Segítségre van ebben a tekintetben Jakoblew kapitány, az elsőlyedt Petropavlovszk parancsnoka, a ki tudvalevőleg egy mentőcsónakon jutott partra a nagy katasztrófa után.

A kapitány Port-Arthurról a következőket mondta egy interview alkalmával: Port-Arthur a szárazföld és a tenger felől egyaránt bevehetetlen. Hogy a japánok Port-Arthur elfoglalhassák, ahhoz másfél százezer főnyi se-regre volna szükségük s ennyi felett ott nem rendelkeznek.

Az orosz vartüzlérség van olyan jó mint a japán s a közeledő támadó ellenséget halomra lövöldöznék az erődítményekből. Kíeheztetni sem lehet Port-Arthur, mert sok eleség van ott egybegyűjtve.

TÁRCZA.

Pogány ünnepek

a román népnél.

A temes- és torontálmegeyi népnek elszegényedését látván, a népnek egy fia kutatja ennek okát. S rájött, hogy az ok magában a néphez rejlik. Erről tartott beszédet mult év jun. 14-én Temesvárott az *Associatiunea* gyűlésén. A tanulságos, őszinte és bátor beszéddel jó lesz megismerkednünk.

Ungurean Emanuel — ez a derék szónok neve — azt mondja, hogy a román nép e tájakon életréval és munkás népekkel lévén körülveve, nem fogja elbírni a létért való konkurrencziát, ha csak nem fogigyekezni, hogy a kultúraban előre haladjon, tanuljon, fölvilágosodjék, munkásabb és takarékosabb legyen, megőzize birtokát, ügyesebb és értelmesebb legyen.

„Hallottam eleget, — mondja — de saját tapasztalatomból is tudom, hogy népünk — különösen pedig a nők — az egyházi ünnepekben kívül tömördek pogány és babonás ünnepeket tart, asszonyi ünnepeket, a hogy erre felé nevezik, midőn nem dolgoznak, hanem elvesztegetik az időt minden haszon nélkül.”

Rendre vesz több községet, melyekről közli a beszerzett adatokat.

Az egyikben az asszonyok megtartanak csaknem minden pogány ünnepet, melyek a naptárban fekete keresztűl vannak jelölve. Ezeken, valamint a nagybőjt előtti szombatban tartózkodnak a dologtól, nehogy az éven át rossz éret őket és nehogy kezük

és lábuk elszáradjon. Nagybőjt egész hetét ünneplik, nehogy Szent-Tódor lovai elgázolják. Tamás vasárnapja után való szerdán nem dolgoznak, hogy a juhok ne kergüljenek. Hogy mentek legyenek a menyőköcsapástól, áldozócsütörtök előtt való szombaton sem az asszonyok, sem a férfiak nem dolgoznak. Ünnek egy „*Todorose*” nevű ünnepnapot, hogy az éven keresztül mentek legyenek a kártól. Bertalan napján sem dolgoznak, minthogy akkor szárad el a buza gyökere — nehogy tehát a többi növények gyökere is elszáradjon, ünnepet ünnek még azon ezéliből, hogy a dísznők torka meg ne dagadjon.

Egy másik helységben Husvét után való szerdán nem dolgoznak az asszonyok, ne hogy fejfájást kapjanak; itt is félnek Sz. Tódor lovaitól és úgy védekeznek ellenük, mint az előbbi községekben. Husvétől Tamás vasárnapja után való szerdáj tartózkodnak a munkától, hogy az éven át őrizze meg őket az Isten minden betegségtől. Husvétől egész Urunk menybemeneteléig pihennek csütörtökön, hogy a jeg el ne verje a hárt. Szent György előtti napon nem dolgoznak, hogy a tehének teje el ne apadjon. „*Todorose*” ünnep címén is egy napot semmittevessel töltenek el, hogy meg ne egyék őket a boszorkányok. Aldozócsütörtök előtti szombatra névre megegyeznek teljesen az előbbi községgel, hasonlóan Sz. Bertalan napjával. Sz. Mihály arkangyal előtt három és utánna ismét három napot ünnepelnek az asszonyok, hogy meg ne egyék a farkasok a juhokat.

Szónok még elősorol több községet és a bennök szokásos babonás ünnepeket, melyekről már az eddig elősoroltakból kellő fogalmat szerezhettünk magunknak. Sz. Tódor lovai, a tehének tejének elapadása, a juhoknak a farkasok által való felfalatlása, a növények gyökereinek elszáradása, a villámcsapás — mondhatni végig ismételődik. Fel-emlit aztán két községet, a hol a butaság még magasabb fokra hág. Irtóztatos hosszú sorozata az ünnepeknek. De meg is látszik

ezen ünnepeknek áldása a sinersigi*) románokon, mert olyan szegények, mint a templom egere („uscate di saraici”).

„Igy tovább, ha megynék faluról-falura, az asszonyi ünnepeknek se hossza se vége; meg kell jegyeznem, hogy babonás ünnepek a menyőköcsapás ellen és Bertalan napját, midőn a buza gyökere elszárad, csaknem minden taluban a férfiak is megtartják.”

„Vegyük most számításba az 52 vasárnapot és a sok egyházi ünnepet, azután a pogány és babonás ünnepeket: biztosan mondhatjuk, hogy népünk az év harmad részét henylésben tölti, az oly drága időt haszontalanul elvesztegeti, ezen körülmény nagy részben az a forrás, melyből népünk szegénysége származik.”

Negyvenkét községet sorol föl, hol a románok földjükből veszítettek. — Többször emlit idegeneket, kikre átment a földbirtok. Sokszor vannak németek emlitve, egyszer németek és tótok *Breztovecz*-ban, hol 1810 után csupán románok voltak; kezdtek azonban németek és tótok oda jönni, most a földeknek kétharmadát birják ezek, míg a románoknak csak egyharmada maradt meg. Még négy esetet találunk, hol a románok földbirtokának kétharmadát mások vették meg, két helyen a felét, sőt egy községben, hol 1850-ben háromnegyed volt a románok és egynegyed a németeké, most éppen megfordítva áll a viszony. Ezek után felsorol 16 községet, melyekben az 50 év előtti földbirtokokat a román nép megtartotta.

A népbabona tekintetében érdekes megjegyezni, hogy ezen vidéken nincsenek hegyek, nem léteznek erdők, alig látott valaki farkast, hacsak nem valamely állatseregletben: még is farkasok ellen tartanak babonás ünnepeket. Különben még kevésbbé esett

*) Nem tudom a megfelelő magyar nevet, nem levén e vidéken ismerős; még így is annyira eltöri, a magyar nevet, hogy például kevés szatmári van, ki sejtene, hogy *Zsidány* az ő közvetlen szomszédjuk: *Zsaddány*.

meg az, hogy Sz. Tódor lovai elgázoltak vagy pláne megették volna a boszorkányok valamely asszonyt.

Lukács György.

Sir Gerard.

Angol regény.

Fordította: Amica.

(Folytatás.)

És egy tágas lépcsőházon követte az asszonyt egy kellemes szobába, hol az ósdi butorok drága szőnyegekkel voltak borítva. Egy ives ablak a tengerre nézett és az asztalon a váza páfrányokkal és késői vadvirágokkal volt megtöltve. Az asszony otthagya őt, és midőn néhány pillanattig várakozott, az ajtó megnyílt és a Gerard felesége állott előtte — Gerard felesége!

Örvendezve jött feléje, a két kis kezét kinyújtva és olyan kedves gyermekes arczot emelve hozzá, hogy a Róbert önző szíve egy pillanatra elsorult; hogy ne kellessék a fiatal asszony kezét megfogni, számára egy szék elhelyezésével foglalkozott. A kedves arcz, melyen a nyugtalanság nyomai látszottak, midőn belépett, most őt látva örömtől ragyogtak. Róbert gyanította, hogy miért.

— Danecourt ur, ön Gerardtól jön? Oh, mennyit aggódtam miatta!

Rózsás pír borította az arczát a mint Gerardot nyíltan említette a kuzinja előtt. Róbertnek nem voltak szavai a válasza. — Maud, igéző szépségében előtte állva folytatta.

— Mi tartotta őt vissza oly hosszasan tőlem? Először azt gondoltam, hogy az atyja talán halálos beteg és Gerardnak nem volt ideje irni, de az időköz oly hosszú volt!

— Maud, elborult az arca, határozatlan gyanu remegett a hangjában. Róbert az ablakból a tengerre nézve még mindig hallgatott.

— Danecourt ur — kiáltotta Maud kö-

zelebb lépve hozzá és élesen beszélvé — mit jött nekem a féjermről megmondani?

Végre előtt a pillanat, midőn Róbertnek beszélni kellett, nem hallgathatott hossz-szasabban. Ezt, vagy azt, meg kellett mon-dani; de melyik legyen az? E pillanatban a jó és rossz angyalok heves küzdelmet vívtak benne és a rossz angyalok győztek.

Kegyetlen tekintettel nézett a fiatal asszony szemébe. Ajkai fehérek voltak és a hangja nyers és rekedtes.

— Miért néz olyan különösen reám? Nem gyanítja, hogy mit jöttem magának megmondani? Dorne Maud, Yorke Gerard nem férje magának!

E szavak teljes jelentőségét Maud nem értette meg rögtön; félig kinyílt ajkakkal szemeit csodálkozva függesztette Róbertre. O gyermek volt, a világ útjában járattal és tapasztalatlan, tehát úgy nézett a Danecourt sötét arczába, mintha álmodna.

Végre szavainak az értelme világos lett előtte. Kezei eleresztették a szék hátát. Sze-me elhomályosult.

Szegény kis gyermekem! — mondta zokogva és eszméletlenül esett a Róbert lábaihoz.

Róbert el volt erre készülve. Tudta, hogy szavai le fogják sujtani. Sőt ő azt remélte, hogy még többet fog tenni.

Egy csomó ékszer, gyűrűk, melltűk, karkötők, nyaklánczok és drága csecesbessék feküdtek az asztalon, az ablakon át a nap-sugár azokra esett, az arany fénylett és a drágakövek szikráztak. Maud azok előtt állt. Egyik keze az ékszerekkel babrált, a másik-ban az izenetet tartotta, — a rövid izenetet, melyet Gerard a saját kezeirésében küldött neki a kuzinjától.

Maud most nyugodt volt és szilárd, a mint Danecourt urra várakozott. Tegnap még gyermek volt, de most minden a mi gyerme-kes volt rajta, örökre eltűnt róla, a leg-szebb érzelmében megbánást és megcsalt asszony megkeményedést szívt és keserű

Sz. 627—1904 vhtó.

500 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. bíróság 1902 évi 10482 számú végzése következtében Dr. ifj. Sipos Gábor ügyvéd által képviselt Kolozsvármegyei takarékpénztár r. t. javára Szilágyi Mózes és társai ellen 54 kor. f. s. jár. erejéig 1902 évi november hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 781 kor. fillérre becsült következő ingóságok, u. m. bntorok, ló, szekér és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvárvárosi kir. bíróság 1904. év VII. 449/3 számú végzése folytán 54 kor. f. tökéletesítés, ennek 1903 évi április hó 2 napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmadszázalék váltódíj és eddig összesen 14 korona 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Vas-utca 6 szám alatt és a további alperesek lakásán leendő eszközökre 1904. június hó 4-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904 évi május hó 18 napján.

K. Osoma Imre,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 334—1904. tkvi.

501 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A tekei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtójának Vizi György és neje Fleischer Katarina, továbbá Tinesz János nagy-idei lakos végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a 854/903 t. sz. végzéssel 23 korona 90 fillér és 21 korona 10 fillér költségek kielégítése végett ezen kir. járásbírósg területén lévő a nagydíj 761 sztkjvból a + 1 rsz. alól időközben a 750 sztkjvból a + 4 rsz. alól átjegyzett 739 hrsz. kaszáló, 740 hrsz. szántó 741 hrsz. szántóból a korábbi is a végrehajtást szenvedők nevén állott felerésre 250 kor. 50 fill., a nagydíj 761 sztkjvból a + 22 rsz. alatt felvett 848 hrsz. szőlőre egészen 16 kor., 23 rsz. alatt felvett 873 hrsz. kaszálóra egészen 1 kor., 25 rsz. alatt felvett 891 kaszálóra egészen 1 kor., 26 rsz. alatt felvett 1422 hrsz. szántó és 1423 hrsz. kaszálóból a végrehajtást szenvedők nevén álló felerésre 418 korona kiküldési árban elrendelt árverés megtartására újabb hatánapul 1904. évi június hó 17-énél d. e. 10 óráját Nagy-Idai községéhezhoz költöztet.

Ezen árverésen a fennírt ingatlanok a kiküldési árban alul is elfognak adni.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok fennírt kiküldési árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, esetleg az előzetesen bírói letétbe helyezett bántópenzről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg, mint tkvi hatósága.

Tekén, 1904. évi január hó 31-én.

G.ányi,
kir. albiró.

884/2—I. 1904.

487 2—3

Pályázati hirdetés.

A kolozsvári ipartestület előjárósága a segédtitkári állásra a következő feltételek mellett pályázatot hirdet:

1. Évi fizetés 1600 kor. és 400 kor. lakbér.
A fizetés havi előleges részletekben a lakbér negyedévenként és pedig mindig az év január, április, július és október hó 1-én, szintén előleges részletekben utaltatik.

2. A jelenleg érvényben levő alapszabályok értelmében a választás hat évre történik.

3. A sajátkezűleg írt ajánlatok legkésőbb 1904. június hó 11-én déli 12 óráig nyújtandók be az ipartestület irodájába (Karolina-tér 5 sz.) hol is bővebb felvilágosítás is nyerhető.

4. A megválasztott állását 1904. július hó 1-én el kell foglalja.

5. Azok, kik ipartügyekben jártasok, vagy azok, kik hasonló minőségben ipartestületnél működtek s ezt igazolják, előnyben részesülnek.

A kolozsvári ipartestület előjáróságának 1904. május hó 25-én tartott rendkívüli üléséből.

Ifj. Jakab Lajos, s. k. Terkál Béla, s. k.
s. titkár. alelnök.

Sz. 333—1904. ig.

499 2—2

Pályázati hirdetmény.

A kolozsvári Karolina országos kórházzal kapcsolatos egyetemi ideg és elmegyógyászati klinika ideggyógyászati szanatóriumában egy osztályvezető ápoló társalkodónői állás kerül betöltés alá, a mely állásnak a javadalmazása: havi 50 korona fizetés, természetbeni lakás, fűtés és villágítás, II-od osztályú ételmezés.

A pályázótól megkívánatik, hogy erkölcsi életét, eddigi foglalkozását, az előkelőbb társadalmi osztályhoz való tartozását, nyelv ismeretét, a női kézi munkákban való jártasságát, esetleg zongorázni tudását, a benyújtandó kérelemhez csatolandó eredeti bizonyítványokkal, vagy ezen bizonyítványoknak hivatalos másolataival igazolja. Együttal személyesen is jelentkeznie az ideg és elmegyógyászati klinika igazgató-ságnál, vagy ha ezt nem teheti, egy fényképet mellékeljen a kérelemhez.

A kinevezendő osztályápoló társalkodónőnek kötelessége leszen az ideggyógyászati szanatóriumban levő beteg ápolása, a betegekkel való társalgása, az ápolónőkre való felügyelet és vezetés s a szanatórium rend és tisztaságának ellenőrzése.

Egyébként a kötelességének részletes körülírását tartalmazó szabályzatot, állásának elfoglalásakor kézhez fogja kapni.

A pályázati kérvényeket a kolozsvári Karolina országos kórház igazgatóságához folyó évi június hó 11-én déli 12 óráig az érdekeltek nyújták be.

Kolozsvárt, 1904. május hó 30-án.

Dr. Engel Gábor,
a Karolina kórház igazgatója.

Sz. 1204—904.

496 3—3

Pályázati hirdetés.

Kolozsvármegye mező-örményesi járásához tartozó, mező-szent-mihálytelki körjegyzőségben megüresedett körjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek

Ezen állás javadalmazása:

1. Készpénzfizetés 800 Kor.
2. Irnoktartásra 300 „
3. Természetbeni lakás „
4. Szolgatartás 120 „
5. Utitartalány 240 „
6. Irodai átalány 80 „

Összesen 1540 Kor.

7. Anyakönyvvézető leendő kinevezés esetén 160 kor. anyakönyvvézetői tiszteletdíj.

8. Magánmunkálathoz a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak.

Felhívom pályázni óhajtozókat, hogy az 1883. I. tcz. 6 §-a, illetve az 1900 XX. tcz. 3 §-ának megfelelően felszerelt pályázati kérvényeket f. évi június hó 12-énél d. u. 5 órájáig hivatalomhoz annyiával is inkább nyújtják be, mert az el-készen érkező vagy kellően föl nem szerelt kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A választás Mező-Szent-Mihálytelken folyó évi június hó 15-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Mező-Örményes, 1904. május 29-én.

Strausz János,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Oláhszentgyörgyi

Hebe ásványvíz-fürdő

junius hó 1-ével megnyitattott és tart 1904 évi szeptember hó végéig.

Jó és olcsó keresztény és izraelita konyha valamint jó zene áll a t. ez. közönség rendelkezésére.

481 1—3

A fürdő kezelősége.

Hirdetéseket

legolósobban vesz fel lapunk kiadóhivatala.

A hires és közkedveltségnek örvendő K.-Impéri

RÉPÁTI SAVANYUVIZ

mindig friss töltésben kapható minden fűszerkereskedés és vendéglőben. Kizárólagos forrástár: Kolozsvárt, Veress Károlynál, Dózma-utca 1 szám. Telefon: 466 szám. 86—900 52

Olcsó törlesztő kölcsönök!

-10., 20., 25., 32., 42. és 50 évre

az Erdélyrészi magyar jelzáloghitelbank

241 20—x

résztvényitársaságnál

Kolozsvárt, Rózsa-utca 1 sz. Iroda az emeleten.

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

A kölcsönök teljes összegben folyósíttatnak, minden levonás nélkül. Földbirtokokra és kolozsvári belvárosi új vagy régibb építkezésre, de forgalmas helyen fekvő házakra a becsérték 50 %-a, Vidéki és külvárosi házaknál ha újak az érték 45 %-a, ha régiek, de jó karban és forgalmas helyen vannak az érték 40 %-a adatik kölcsön. Becslési eljárás helyben díjmentes. A kölcsön lebonyolítása gyors és a költségek minimálisak. Ügynökök feleslegesen, miután minden szükséges felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgálnak.

Az igazgatóság.

Hivatalos órák 9—1 óráig.

Telefon szám 69.

Paulini Rudolf

rézműves

Nagyenyed,

Szentkirály-utca 14. szám. (Saját házában).

Készít: Gőz- és kádfürdő-, valamint szeszgyár berendezéseket, vízvezetéseket, szivattyus kutakat, fecskendőket;

pálinka-főző- és mindenféle gazdasági, ipari és házi üstöket; réz edényeket a leg-tökéletesebb kiállításban. Ajánlja saját készítésű peronoszpora-fecskendőit, melyek új szerkezetük által könnyen és biztonságosan kezelhetők és nagy munka és anyagtakarítást szereznek. Ezen fecskendők egyes részei is kaphatók.

A rézművességhez tartozó mindennemű munkákat és javításokat elvállal és gyorsan szállít!

Ajánlja továbbá saját, kétszer főzött valódi

kisüstös seprő-, törköly-

és szilvapálinkáját

nagybani eladás mellett.

495 1—3

Előpatak gyógyfürdő

a tenger színe felett 634 m. magasságban erdők által koszorúzott völgyben fekszik, melynek világhírű ásványvizeit a bel és külföldi szaktekintélyek a következő betegségénél alkalmazzák kiváló sikerrel:

Idült gyomor és bélhurtnál, kolikánál, altesti vérbőségénél, pangásoknál, aranyeres bántalmaknál, máj és lép daganatknál, az epe kivetődéseinek hurutos bántalmainál, sárgaságnál, epeköveknek, fejlődési sápkórban és az ezen alapuló húszmázavaroknál, hosszas betegségek utáni kimerültségnél, ideges bántalmaknál, verszegénységi állapotoknál, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmainál, húgykő képződéseknél, mint húgysav oldó és vizelet hajtó, a méh idült bántalmainál, fehér folyásnál, a nemi szervek gyengeségeinél, köszvényes és csúszos bántalmaknál.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan utjonnan berendezett hideg és meleg ásványvíz fürdők, modern vízgőzintézet, gyógy gimnastika, hő és légfürdők állnak az azt igénylők rendelkezésére. A fürdő orvosi teendők vezetésével dr. Kelen József fővárosi szakorvos bizott meg.

Van gyógytár, posta, tásvárda, továbbá 600 csinosan berendezett vendégzsoba, napi ár 1 korona 60 fillértől feljebb, van 5 vendéglő, betegek részére orvosi felügyelet mellett külön gyógykonyha, melyekben jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul szolgálnak terjedelmes parkok, nagy erdei fenyves sétányok, csónakázó tó, zongora, olvasó és társalgó terem, Lawn-Tennis, tornaszat, színház, hangversenyek, táncestélyek, kirándulások, ugyisntén egy elsőrendű cigányzenekar.

Vasúti állomás Földvár, honnan az 1 órányira fekvő Előpatak fürdőre magán és társas kocsik szállítják a vendégeket.

Évad május 15-től szeptember végéig.

490 2—20

a fürdőigazgatóság.

Miért oly feltűnő olcsók? Czipőgyártmányaink?

Férfi fűzős cipő bőrből kényelmes és tartós	frt. 2.50
Női fűzős fekete bőrcipő elegáns és kiváló munka	„ 2.50
Női fűzős színes bőrcipő csinos, lábhoz illő	„ 2.60
Férfi szürke czipő fürdőre nagyon alkalmas	„ 1.—
Gyermekeczipők színes bőrből	„ 1.—
fűzős és gombos	„ —.80

Mert óriási gyári üzemünk s forgalmunk nagy előnyeit t. vevőink javára fordítjuk! * Gyártmányaink olcsósága mellett azok kiváló minősége elismert.

„TURUL” czipőgyár részvt.

legnagyobb cipőgyár Temesvárt, több mint 1000 munkás és hivatalnokkal! Heti gyártás 15.000 pár cipő.

Főraktár: KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 12 szám.

497 2—3